

forum for
natur og
friluftsliv
TROMS

Bardu kommune
Postboks 401
9365 Bardu

15.06.2017

Høringsuttalelse til kommuneplanens arealdel for Bardu kommune 2017 - 2027

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Troms er kjent med at Bardu kommune har kommuneplanens arealdel ute på høring og ønsker å komme med innspill.

Bardu kommune er en villmarkskommune med unike kvaliteter hva gjelder variert og vakker natur som bidrar til verdifulle naturopplevelser for allmennheten. Naturen og friluftsmulighetene i kommunen gagnar både omdømme, bolyst, reiselivsnæring, folkehelse og livskvaliteten til folk flest. Disse kvalitetene er svært viktig å ivareta gjennom kommuneplanens arealdel.

FNF Troms synes Bardu kommune har laget et godt utkast til kommuneplanens arealdel 2017 – 2027 som i stor grad belyser de kvalitetene Bardu har hva gjelder naturmangfold, naturtyper, villmarkspregede områder og friluftslivsmuligheter. Arealdelen skal følge opp visjonen ”*trivsel og kvalitet i friske omgivelser*” i kommuneplanens samfunnsdel, samt ivareta naturen som et konkurransefortrinn for Bardu. Vi viser til tidligere innspill til kommuneplanens samfunnsdel fra 2012 [her](#), og vil påpeke at flere av disse er fremdeles relevante.

FNF Troms ønsker å bidra med noen kommentarer i forhold til utvalgte temaområder som gjennomgås i planen:

3.4 Friluftsliv

Det er flott at friluftskartleggingen nevnes. FNF etterspør likevel at det i arealplanen også inkluderes en politisk retning av hva man ønsker med disse områdene. FNF mener at det bør understrekes at kommunen ønsker å ivareta og videreutvikle disse områdene, og at de «svært viktige» og «viktige» skal vies særlig oppmerksomhet i plansammenheng. Vi er oppmerksomme på at det i planretningslinjene står: *«ved arealinngrep/andre tiltak skal det foretas en hensynsvurdering i forhold til svært viktige og viktige friluftsområder»*. Det er positivt at dette er inkludert, og kan gjerne forsterkes. Bardu kommune bør også se på muligheten for en revidering av friluftskartleggingen i samarbeid med Midt-Troms friluftsråd, da den nå består av relativt få, store områder.

Siden motorisert ferdsel tas opp i friluftsavsnittet i planen, kan en gjerne inkludere retningslinjene fra Stortingsprop. 25 L hva angår etablering av nye rekreasjonsløyper om at kommunene skal: *«ta et spesielt hensyn til friluftslivet og at snøscooterløypene ikke bør legges i spesielt viktige eller*

FNF Troms, Holtvegen 66, Pb. 2284, 9269 Tromsø
Tlf: 4141 7339 E-post: troms@fnf-nett.no Internett: www.fnf-nett.no/troms

FNF Troms er et samarbeidsforum for 13 natur- og friluftsforskningsorganisasjoner i Troms som tilsammen representerer rundt 15000 medlemmer. Medlemsorganisasjoner: Troms Turlag, Harstad Turlag, Norges Turmarsjforbund Troms, Naturvernforbundet i Troms, 4H Troms, KFUK-KFUM-speiderne Troms, Troms Fylkeskystlag, Troms Orienteringskrets, Norges Jeger- og Fiskerforbund Troms, Nord-Troms Krets av Norges Speiderforbund, Framtiden i våre hender Tromsø, Nord-Norsk Botanisk forening, Tromsø Casting og Fluefiskeforening.

viktige friluftslivsområder jfr. kartleggingen. Det understrekes også at kommunene bør holde store, sammenhengende vinterfriluftsområder frie for snøskuterløyper.» FNF mener det er viktig at kommunen viser måtehold og balanse i sin videre planlegging av rekreasjonsløyper for snøscooter. Særlig er villmarksområdene innover Leina og Gamas avgjørende å opprettholde som stille rom.

3.5 Samferdsel

Aktiv transport bør nevnes under samferdselsdelen, selv om vi ser at det inkluderes i andre undertema. Til tross for at Bardu er en stor geografisk kommune med vegen som knutepunkt, mener FNF det er viktig at ikke kun bilen trekkes frem som fremkomstmiddel i denne sammenheng. Særlig i de tettbygde strøkene er det naturlig å legge til rette for aktiv transport. FNF er glade for at dette nevnes i 3.9 og 7.4. Natur- og friluftorganisasjonene vil understreke at det er særlig viktig å ha oppmerksomhet mot trygge skoleveier slik at barn og unge kan gå og sykle til skolen, samt å tilrettelegge for sykkelparkeringer. Arbeidet med utbygging av turveger for friluftsliv må ses i sammenheng med planlegging av gang- og sykkelveier for transport, samt med skilting og merking av turruter. Det er positivt at Tromsbanen nevnes i planen, men vi har forståelse for at det ikke settes av konkret areal til denne på et så tidlig stadium.

3.7 Snøskuterløyper

FNF Troms var blant partene som påklaget vedtaket fra 22. juni 2016 om forskrift for kommunalt løypenet. FNF har forståelse for at Bardu har ønsket lokal forvaltning av motorferdsel i utmark, samt ønsker å åpne opp noen traseer til rekreasjonskjøring (omgjøre fra isfiskeløyper). Vi minner likevel om at dette må skje innenfor gjeldende retningslinjer og ivareta natur og friluftinteressene i tilstrekkelig grad. FNF håper kommunen lar de store sammenhengende villmarksområdene ligge i sin videre behandling av saken, samt har god oppfølging med de løypene som åpnes.

4.5 Salangsdalen

Det er gledelig at det settes av et utvidet parkeringsområde ved innfallsportene til nasjonalparken ved Bones-Budalselva, samt ved Isdalen-Isdalselva. Det kan gjerne gjøres en vurdering om det er flere populære utfartsområder som behøver parkering. Godt planlagt vintervedlikehold må inkluderes.

4.7 Avgrensning av byggeforbudssoner

FNF Troms er enige i at det i den nye arealdelen ikke skal være mulig å tillate bebyggelse over tregrensen. Dette er en sone som er særlig sårbar og hvor inngrep fort vil forringe landskapet.

4.9 Spredt boligbygging

Kommunen bør være varsom med for spredt boligbygging, og hele tiden gjøre vurderinger ut fra perspektivet om samlet belastning, sett i lys av klima og miljø. Vi har forståelse for at noe må påregnes i en landbrukskommune.

5.2.8 Småkraftverk

Natur og friluftorganisasjonene mener Bardu har tatt sin del av kraftutbyggingen i fylket. Sammen med sumbelastningene av for eksempel forsvarsfeltene og skuterløypene, medfører det stor belastning på natur- og friluftinteressene. FNF har påklaget NVE sin konsesjon til Skoelva kraftverk. FNF ser frem til at Altevassdraget blir ferdig revidert og nye miljøvilkår og forbedringer er på plass. Vi mener denne typen oppgraderinger av eksisterende inngrep bør være hovedfokuset til kommunen i tiden framover.

5.3.2 Gang og sykkelveier

Dette er et positivt kapittel. Feltet må satses aktivt på og tilføres tilstrekkelige økonomiske ressurser for å kunne gjennomføres.

5.4 Grøntstruktur

FNF Troms mener det er positivt at grønnstruktur-formålet benyttes i arealplanen. De to områdene Steilandsodden og Åbborvatnet er innlemmet. FNF spør om ikke mer sentrumsnært grøntareal burde vært regulert til grøntstruktur. Dette gjelder både flere partier langs elva, samt noen av de små grønne lommene på vestsiden av elva. I dag ligger begge de eksisterende områdene på østsiden. Vi ønsker å minne om at variert grønnstruktur stimulerer til varierte opplevelser, og at også "den ville" grønnstrukturen er fordelaktig å bevare i en tettstedsammenheng. Vi mener at grønnstruktur-formålet vil gi en sterkere ivaretagelse av de sentrumsnære områdene enn LNF.

7.4 Energi og klima

FNF støtter videreutvikling av den kompakte strukturen rundt Setermoen sentrum, samt satsingen på klimavennlige reisevaner med hovedfokus på tilrettelegging for sykkel- og gange. En videre utbygging av gang- og sykkelvei slik at flere kan gå eller sykle til skole/jobb rundt Setermoen, som det nevnes i 3.9, er gledelig. Det er positivt at de gode møteplassene også trekkes frem i denne sammenheng. Samordnet areal- og transportplanlegging er avgjørende innenfor energi og klima. I dette kapitlet etterlyser FNF betraktninger rundt andre energibesparende- og energieffektiviserende tiltak kommunen kan gjennomføre utover aktiv transport.

7.7 Friluftsliv, rekreasjon og folkehelse

FNF vil rose Bardu kommune for sin langvarige satsing på folkehelse, tilretteleggingstiltak og fysisk aktivitet, samt fokuset på «*helse i alt vi gjør*». Det er positivt at kommunen er bevisst på å legge nye boligområder i tilknytning til lysløype og turnett. Dersom et grøntområde ligger lenger unna enn 500 meter fra boligen synker aktiviteten med nærmere 60 %. Vi vil også presisere at turstier/turløyper er den anleggstypen den norske befolkningen bruker mest, og er positive til satsingen som gjøres i Bardu i samarbeid med friluftsrådet. Hva angår skuterløyper viser vi til kommentarer i 3.4 og 3.7, samt tidligere innspill til foreslåtte rekreasjonsløyper.

7.9 Universell utforming

FNF minner om målsetningen i Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk om at hver kommune skal ha minst et universelt tilrettelagt friluftsområde.

Statlig sikring

Statlig sikring av friluftsområder ikke nevnt som tema i arealplanen. FNF Troms anbefaler at kommunen i samråd med friluftsrådet og frivillige natur og friluftsansjoner ser på hvilke friluftsområder i Bardu det er hensiktsmessig å sikre gjennom denne ordningen. Det er gode tilskuddsmidler å hente gjennom ordningen, og en kan få sikret pressområder som er av stor verdi for allmennheten. FNF råder at tematikken inkluderes.

Badeplasser

FNF oppfordrer Bardu til å kartlegge og tilgjengeliggjøre badeplasser i kommunen. Her er de bostedsnære badeplassene viktigst, både langs elver og innsjøer. Areal langs sjøer og vassdrag må sikres gjennom arealdelen, samt at kommunen må følge opp med differensiert tilrettelegging og vedlikehold.

Villmarkspregede områder

Bardu kommune forvalter store og verdifulle naturområder; vernede områder og inngrepsfri natur. Bardu er den kommunen i Troms med tredje mest villmarkspregede områder. Dette er områder som er viktig for biologisk mangfold, naturgrunnet i seg selv og for gode rekreasjonsopplevelser. I løpet 15-års perioden 1988 - 2003 var tapet av villmarkspregede områder knappe 12 km². Den siste registrerte tiårsperioden, 2003-2012, var tapet ca. 1 km². FNF Troms vil rose at tapet av villmarksområder har sunket de siste årene, og understreker viktigheten av å fortsatt

ivareta de inngrepsfrie naturområdene som finnes i kommunen. Mye av Bardus fortrinn ligger nettopp i den storslåtte og urørte naturen. Ifølge Miljødirektoratet forsvinner det aller mest inngrepsfri natur i Nord-Norge, noe som gir oss et særlig ansvar for å ta godt vare på de gjenværende områdene. FNF oppfordrer til at villmarksområdene tillegges vekt i arealplanen og videre saksbehandling i kommunen.

Vi tar gjerne imot henvendelser fra kommunen i saker og områder som berører våre medlemmers interesser.

FNF Troms ønsker Bardu kommune lykke til med å ferdigstille kommuneplanens arealdel og har tillit til at natur- og friluftsjnteresser blir ivaretatt i videre saksgang.

For Forum for Natur og Friluftsliv Troms
Eivind Høstmark Borge
Fylkeskoordinator

Uttalelsen støttes av:

Troms Turlag, Harstad Turlag, NJFF-Troms, 4H Troms, Naturvernforbundet Troms,
Troms Krets av Norges KFUK-KFUM Speidere, Troms Fylkeskystlag,
Norges Turmarsjforbund Troms, Troms Orienteringskrets, Nord-Norsk Botanisk Forening,
Nord-Troms Krets av Norges Speiderforbund, Framtiden i Våre Hender Nord,
Tromsø Casting- og Fluefiskerforening, Midt-Troms Naturlag

Kopi:
Fylkesmannen i Troms
Troms fylkeskommune